

3 CENTESIMI

Pradbrojba za Monarhiju
izlaska 4 K za 3 mjeseca.
Pojedinal broj 2 pare.

Abbonamento per la
Monarchia; Corona 4
per 3 mesi. Un singolo
numero 2 cent.

Abbonament für die
Monarchie vierteljährig
4 K. einzelne Nummer
2 Heller.

OMNIBUS

3 HELLER

Za svrhtenje objava u
Malam oglašnja* plaća
se za svaki red 2 pare
Najmanja pristojba 30 u.

Per le inserzioni d'avvisi
nel «Mistario d'affari»
si paga per ogni parola
3 cent. Tassa minima
30 centesimi.

Jedes Wort im «Mistario
Aussergere kostet 2 H.
Die kleinste Taxo 30 h.

Izlaz svaki dan osim nedjelje i svatka
a 11 ure prije podne.

Enns ugal glavno općetnoše te dema-
nolke e festa sile 11 ant

Erachelet 11gloß außer an Sonn- und
Feiertagen an 11 Uhr Vormittag.

Uprava i uredništvo -- Administratione e redazione -- Administration und Redaktion: Tiskara LAGINJA i dr., PULA -- Via Giulia br. 1.

Reklamacije.

Molimo sve one, koji su obećali pribaviti poredne kuzjice ili koji drugi dokaz o plaćanju poreza, da ih danas svakako donesu buduć je sutra zadnji dan. Isto tako molimo sve one koji imaju pribaviti koju informaciju, da istu do večeras svakako donesu.

Treba se žuriti, jer je inače zaludu kašnje svaki trud i svaki priekor. Jos ima mnogo i mnogo našli ljudi za reklamirati, zato očekujemo od svih, da svakako danas pribave obećano.

Oni pak iz okolice, koji su imali izborne listine, mole se, da donesu najdalje sutra u jutro listine i reklamacije dru. Iv. Zucconu u „Narodni Dom“.

VIESTI.

Mjestne.

Sjednica izbornog odbora.

Pozivaju se članovi izbornog odbora da večeras nevaljeno dođu u 7 1/2 sati na sjednicu.

Hrvatsko kazalište.

U nedjelju na večer imali smo reprizu «Sherlock Holmesa». Neke su uloge bile izmijenjene, ali ipak je komad bio odigran veoma lijepo. Glavna uloga «Sherlock Holmesa» koju je gosp. Veselinović igrao svidjela nam se je prvi put mnogo bolje. Gospođina Babić i Vojska kao inspektori osobito prvi bili su na svome mjestu i prikazani nam prave tipove birokratskih policajca. Dr. Moos (Tkalce) je izveo svoju ulogu kao prav glumac. Al u ulozi pometača nam se je bolje svidjao g. Urbanc. Gospođa Prugovečki je igrala običnom vješticom. Cielokupni dojam je bio veoma dobar. Kod nekih diletanata opaža se vidljiv napredak. Žaliti je samo da publika nije nagradila diletante većim posjetom, buduć su oni to u potpunosti mjeri zaslužili.

Buduća predstava.

Već danas upozoravamo naše obćinstvo da će se u nedjelju davati «Bunjevka», narodni komad sa pjevanjem i narodnim nošnjama. U sutrašnjem broju upoznati ćemo čitatelje sa tim komadom iz narodnog života.

Poziv diletantima.

P. n. gg. članovi «Dramatskog odsjeka», umoljavaju da svi dođu večeras na pokus Bunjevke i to u 8 sati.

Svadba.

U nedjelju obavilo se je vjenčanje gospodine Slave Lovrić sa gosp. Milanom Vojvodićem. Sretnim mladencima naša čestitanja. Kako dozajemo, g. dja Vojvodić će i poslije vjenčanja ostati vjerna kazališnom odsjeku Sokola, te nam i nadalje omogućivati, da se divimo njezinu igri, koju je svojim marom kao diletantica u velike doherjala. Ta viest će sjegurno biti od svih naših radošću primljena, jer bi bez nje djelovanje naših diletanata u velike bilo otežano.

Sport na moru kod nas.

Mi se Hrvati ponosimo, da smo vrstni mornari, iziđemo nekim ponosom da smo pomorski narod, koji si je kao takav, premda pod drugim imenom, stekao ime i čast i u tuđinj, a ipak ne znamo, da tu svoju sposobnost upotrebimo u svoju korist Pomorski sport je u drugih naroda u velike razvijen i tomu naravno mladež se u glavnom posvećuje, a u nas o tome jedva koji zametak. U nas su se jedva u najnovije vrijeme počeli da razvijaju razni sportovi i ti već dan danas broje na desetke svojih društava, koja depače osnivaju sada i sportski savez. Ali za pomorski sport, za koji imamo sve preduvjete za taj kao da nema zanimanja, ni potvornosti i uztrajnosti, da ga se njeguje. Od Trsta i Riecke pak do Spida nema nego samo jedno hrvatsko društvo, koje se bavi sportom na moru. Društva tuđinskih nalazimo na desetke. Njemci, koji su tuđji za more imaju u Trstu tri veslačka kluba. Mađari imaju svoje klubove na Rieci, Talijani imaju ih i u Trstu, Kopru, Poreču, Puli, Zadru, Rieci, samo mi, mi ih nemamo. Jedino koje postoji je u Zadru.

More pak dava puno pobuda za tjeraenje sporta veslanja i krstarenja, a ti su i ugodni i zdravi. Imamo uz more 25 lokalnih društava, a kod njih jednog nepostoji veslački odio koji bi bio djelatan. Nije li pak sramota za nas, da na utrkama koje se godišnje obdržavaju kod Trsta, nas u obće nema, kao da u ovim krajevima ne postojimo. Tu se našija društva iz Bielska, Celovca i što ja sve znam odakle samo nas tu nije vidjeti. A ipak naše mladeži ima dovoljno, koja bi sa svim žarom posvetila tom sportu, a i sredstava bi se našlo, samo treba volje i uztrajnosti, koje nama zalibože uvijek fali. U našem Sokolu se sabrala neka svota za to treba. Treba samo nastaviti da brzo dočekamo ustrojenje veslačkog odjela.

Plesna škola u Čitauonici.

Pozivaju se gospođje i gospodjice, koje su u odboru plesne škole «Čitauonica», da dođu na sjednicu u uredu po podne u 5 sati.

Pomozimo sirotinju.

Ivan Šverko iz Polja alturskog boluje već preko tri mjeseca, te leži u bolnici. Kući mu je biedna žena sa petero nejakih djece, od kojih najstarije ima to godine. Zato se umoljavaju svi, da bi doprineli štogod za ublaženje nevolje nesretne obitelji. Prinoši se mogu izručiti našoj upravi ili g. Jakovu Puhaju iz Velog Vrha.

Dopriniete: Jakov Puhaj K 5, Fator Anton K 2, Gerbac Janko K 1, Gerbac Mate K 1, Gerbac Mate iz Laništa K 10. Novci su izručeni g. J. Puhaju, koji ih je već privedo svrsi.

Zamjena.

Moli se onog gospodina tko je u nedjelju na večer zamienio kaput u kavani «Narodnog Doma» da ga donese natrag. Na kaputu je su notarne strane monogram N. P. na trobojnoj podstavi. Vlastnik zamienjenog kaputa je g. Pavletić Natala ul. Novvidal 5.

Policajne viesti.

Radi smetanja noćnog mira i izgrdn bili su uhapteni G. i R. — Radi svadje i tučnjave bili su uhapšeni Ivan M. i Antun S.

— Kočijaš Ivan L. bio je prijavljen radi propusterca obdržavanja policajnih odredaba isto i kočijaš Angelo S.

Za Družbu!

Tražite i kupujte svuda proizvode, od kojih Družba ima koristi, kao olovke, cigaretni papir, žigice, sapun, melje, čaj itd. jer na taj način doprinate za hrvatske škole. Upotrebijavajte svuda narodni biljeg i tražite da ga sve trafike drže. Zapada samo 2 pare. To je vaša dužnost!

Razne.

Velezidajnički proces u Zegrebu.

Preustajanje Adama Pribičevića bilo je zanimivo. Okrivljen je, da je pisao gospodarske članku u «Srbskom kolu» i «Privredniku», da je bio među osnivaci «Srbskog Sokola» u Vrginmostu i da je progirao geslo «Svoj svomu». Konstatiralo se je, da je državi odvjetnik umešno u obućunju izmišljenih stavaka, koje terete obućunke. — Zastupnici strane štampe neprestano dolaze, tako da ih sada ima 34. — Zagrebački neodvisni novinari dali su u čast zastupnicima strane štampe banket na kojem je predsjedao dr. Mazura a dr. Hinković pozdravio francuski, Lupis pak engleski.

Ovogodišnji sokolski sletovi.

Ove godine obdržavati će Ponova župa župski sokolski slet u Varaždinu. Hrvojina župa obdržavati će župski slet sa sudjelovanjem cijelog «Hrvatskog Sokolskog Saveza» u Spljetu. — Savez slovenskih Sokola imati će slet u Celju.

Koliko se djevojkada udala.

Statističari, koji se za sve zanimaju, izračunali su, koje djevojke imaju najviše nado, da će se udati. Rezultat njihovog računa je bio taj, da su sluškinje najrestnije. Svega udale su se godine 1903. 309.922 djevojke i udovice. Od ovih bilo je 68.468 sluškinja, a od ovih bilo 40.432 zaposleno u gradu, dok ih je na selu bilo 286.037. Dakle od onih, koje su se rečene godine udale, odpalo 22 po sto na sluškinje. Poslije sluškinja dolaze odma krojačice, akoprem se njih već manje udaju. Udalo se je njih 30.109, dakle samo devet od stotine. Od tvorničkih radnica udalo se je 18.115, dakle pet od stotine. Još nepogodnije su prilike i zgođe za one djevojke, koje su napustile svoj posao u kući, te idu samo preko dana u službu, jer od njih se nije više udalo, nego 9349, dakle samo tri od stotine. Najlošije stoje djevojke, koje su zaposlene u trgovini, kao one, što prodavaju robu u dućanima, ili pišu na pisamim strojevima, jer od ovih udalo se jedva jedan postotak. U ostalom se čini, kao da to nije teško protumačiti. Čim veće zahtjeve su njima stavlja kod udaje, tim teže će si naći muža. Tim je to dovoljno protumačeno.

PARTE ITALIANA.

NOTIZIE.

Zara provocante. I giornali tedeschi portano la notizia aver la rappresentanza di Zara deciso di non permettere insigne in altra lingua che non sia l'italiana. Noi abbiamo ancora una conferma di tal notizia, ma non ci pare impossibile, data la nervosità, onde sono presi i circoli italiani nell'ul-

timo tempo. I dissidi interni e il nostro sempre maggiore progresso li ha talmente irritati, da non escludere neanche l'esattezza della notizia suriportata. Però essa significherebbe soltanto una provocazione che Zara emetterebbe a tutta la provincia. Si noti che in Dalmazia di 86 comuni 85 sono in mani di Crosti e Serbi i quali potranno e dovranno decidere altrettanto riguardo le insigne italiane e con diritto perchè la provincia è la più omogenea dell'Austria. Con ciò non sappiamo se il consiglio comunale ha reso qualche vantaggio alla causa italiana.

Il fiasco degli italiani di Fiume. — La disillusione dei magiari.

Si ricorderanno i lettori con che enfasi annunziarono a suo tempo gli onorevoli Zanella e Vio, la questione della separazione della parrocchia di Fiume dalla diocesi di Segna essere già una casa decisa. Come ora annunziano i giornali concordamente da Vienna, Budapest e Roma la questione è decisa, è vero, ma nel senso inverso che lo desideravano i signori di Fiume. Fiume rimane come finora sottoposta alla diocesi di Segna alla quale apparteneva dai più remoti tempi. I signori Zanella e Vio che erano anche a Roma onde provocare una decisione favorevole alle loro mira politiche hanno subito un nuovo fiasco, che se lo dovevano aspettare. I magiari poi che si attendevano dalla separazione dei vantaggi per la loro politica sono rimasti disillusi e devono sopportare che il loro famoso «corpus separatum» abbia pur dei vincoli colla Croazia.

La crisi in Ungheria.

La crisi in Ungheria si fa sempre più acuta. Nel partito dell'indipendenza vi sono pure dei dissidi. La maggioranza però tiene fermamente al postulato della banca indipendente. All'udienza avuta dal ex ministro Kristoffy si attribuisce grande importanza politica. Domani è la giornata decisiva avendo ed il comitato bancario ed il ministero nella giornata di domani sedute. Al quanto si prevede è impossibile che la coalizione rimanga assieme. I dissidi sorti fra i deputati Hollo e Jasthe e Ugron hanno provocato un grande fermento nei circoli del partito dell'indipendenza. L'atteggiamento di Ugron è sintomatico in quanto che si crede egli sia il portavoce delle idee del ministro Kossuth.

Il mare adriatico e la questione balcanica.

Il pubblicista Giuseppe Gentilizza che vive a Roma pubblicò recentemente un'opuscolo, che tratta esaurientemente e con grande conoscenza d'argomenti la questione balcanica. Il prezzo dell'opuscolo è di 60 centesimi.

Bollettino sanitario.

Malattie infettive a Pola li 6 marzo 1909: Morbillo 21 casi, Scarlattina 7 casi, Tifo 3 casi, Difterite e Crup 2 casi.

Un buon rimedio domestico. Tra i rimedi domestici che solgono usati per frizioni lenitive e revulsive in casi d'infreddamento ecc. va citato in primo luogo il «Lingonin. Questo comp. coll' «Ancora» (surgogante il «Pain-Eclair-Ancora») che viene preparato nel laboratorio della farmacia Dott. Richter in Praga. Il prezzo ne è modesto: cent. 80. Cor. 1.40 e 2.40 la bottiglia; ogni bottiglia è posta in una elegante scatola riconoscibile alla ben nota «Ancora».

